

Controlled English (komputila lingvo kun reduktita sintakso kaj semantiko, uzata por serĉado en datenbazoj), *Common Logic Controlled English* (formala lingvo kun angleca sintakso kaj striktaj reguloj por difini la vortkategoriojn, uzata en komputila analizo) kaj multaj aliaj, utilaj por internacia teknika dokumentado kaj ties maŝina traduko. Ilia apliko baziĝas sur formala logiko, ili havas ankaŭ formalan sintakson kaj semantikon; ili nomatas lingvoj reprezentantaj sciojn (knowledge representation languages) subtenataj per plene aŭtomataj kontroloj de konsisto kaj redundanco, certe ne antaŭvidataj por kutima homa komunikado.

15.1. Basic English (Baza Angla)

„BASIC” (mallongigo por *British, American, Scientific, International, Commercial*) estas samtempe fundamenta lingvaĵo, bazita sur la ideo, ke, se ni el la 25 000-vorta vortaro *Oxford Pocket English Dictionary* eliminus ĉiujn superflujajn vortojn, ekz. per kunmeto de simplaj esprimoj, tiam 90% de la vortaro esprimiĝus per ĉ. 850 vortoj (vidu ekz. <http://ogden.basic-english.org>).

Tiu ĉi subkategorio de la angla lingvo estis la unuan fojon prezentita de Charles Kay Ogden (1889–1957), brita lingvisto, filozofo, verkisto kaj tradukisto, kiu studis en Kembriĝo kaj speciale interesiĝis pri metodiko de lingvoinstruado. En 1912 li fondis revuon *Cambridge Magazine*, kiu publikigis artikolojn de kembriĝaj sciencistoj kaj de konataj verkistoj kiel John Masefield, Thomas Hardy kaj George Bernard Shaw. Ogden krome fondis en Kembriĝo *The Heretic Society*, kiu akceptadis ankaŭ virinojn, kaj organizis tie prelegojn pri filozofio kaj religio, kun famuloj kiel Virginia Woolf kaj Ludwig Wittgenstein. Plua aktiveco de Ogden estis eldonado de libroj, i.a. serioj de ĉ. cent libroj pri historio de la civilizo kaj pri psikologio, filozofio kaj sciencaj metodoj. Li tradukis el la germana filozofiajn verkojn de Wittgenstein, de Ernst Mach, Baruch Spinoza k.a. Lia plej konata verko (kun Ivor Armstrong Richards) estas *The meaning of meaning* (Signifo de signifo), kiu okupiĝis pri elementoj kaj strukturo de vortsignifoj, starigis principojn pri kompreno de la lingvofunkcio kaj priskribis la semantikan triangulon (aĵo–simbolo–nocio). El la starigo de minimuma kvanto da radikoj por difino de la plej bezonataj nocioj rezultis 850 anglaj vortoj. En 1925 li sekve proponis „Basic English” kaj daŭre laboris super ĝi ĝis sia morto.

La principo (legiĝas ekz. sur la paĝo <http://ogden.basic-english.org/be0.html>):

Basic English is an attempt to give to everyone a second, or international, language which will take as little of the learner's time as possible. It is a system in which everything may be said for all the purposes of everyday existence: the common interests of men and women, general talk, news, trade, and science.

La Baza Angla estas klopodo doni al ĉiu la duan aŭ internacian lingvon, kiu forprenus plej eble malmulte da tempo de la lernanto. Ĝi estas sistemo, en kiu ĉio povas esti dirita por ĉiuj celoj de la ĉiutaga ekzisto: ĝeneralaj interesoj de viroj kaj virinoj, kutima parolado, novaĵoj, komerco kaj scienco.

La intenco aspektis tre utila, Ogden kun la helpo de Ivor Armstrong Richards (1893–1979) lanĉis serion de lernolibroj, kiuj en traduko aŭ adaptoj aperis en multaj lingvoj de